

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาวิจัยเรื่อง "สภาพปัญหาและความต้องการการใช้อินเทอร์เน็ตตำบลในชุมชน" ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนเพื่อนำมาอธิบายและหาแนวทางในการศึกษา โดยแบ่งเป็นหัวข้อต่างๆดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)
 - 1.1 โครงสร้างขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - 1.2 แหล่งที่มาของรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. แนวคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต (Internet)
 - 2.1 ความหมายของอินเทอร์เน็ต
 - 2.2 ประวัติของอินเทอร์เน็ต
 - 2.3 ความสำคัญของอินเทอร์เน็ต
 - 2.4 การใช้งานอินเทอร์เน็ต
 - 2.5 อินเทอร์เน็ตในการศึกษา
3. โครงการอินเทอร์เน็ตตำบล
 - 3.1 ความเป็นมาของโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล
 - 3.2 เป้าหมายการจัดทำอินเทอร์เน็ตตำบล
 - 3.3 การดำเนินงาน
4. แนวคิดการศึกษานอกโรงเรียน
5. หลักการบริหาร
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

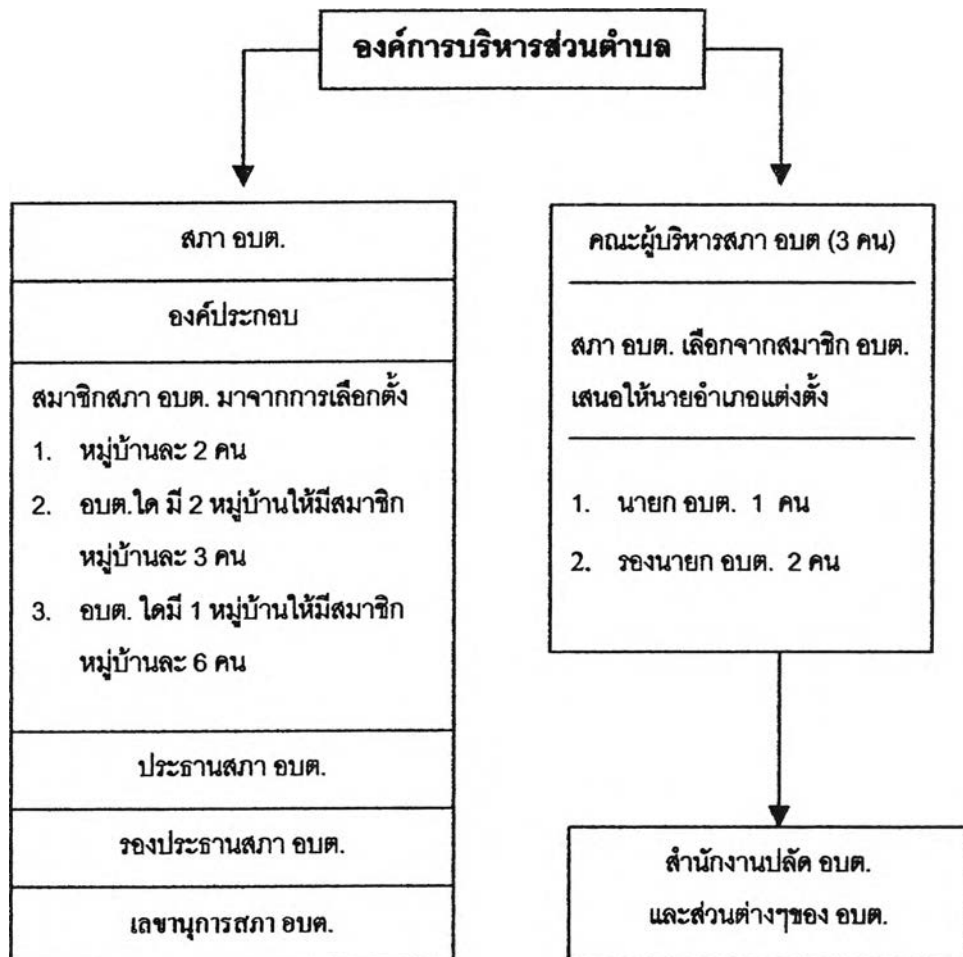
องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) คือ หน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลและราชการส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม 2538

โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล

โครงสร้าง อบต. ใหม่เกิดจากการเสนอแก้ไขเพิ่มเติม พ.ร.บ. สมาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546 ประกอบด้วยโครงสร้าง อบต. ดังนี้

ภาพประกอบที่ 1 โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล ตาม พรบ.สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2546

1. โครงสร้าง อบต. ประกอบด้วย สภา อบต. และคณะผู้บริหาร อบต.
2. สภา อบต. ประกอบด้วย สมาชิกหมู่บ้าน ละ 2 คน
3. คณะผู้บริหาร อบต. ประกอบด้วย นายก อบต. 1 คน รองนายก อบต. 2 คน

อำนาจหน้าที่ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

สภาองค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาตำบลเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล
2. พิจารณาให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม
3. ควบคุมการปฏิบัติงานของคณะผู้บริหาร อบต. ให้เป็นไปตามนโยบายและแผนพัฒนาตำบลตาม (1) และกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

อำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ อบต.

คณะกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

1. บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติและแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
2. จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปี เพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ
3. รายงานผลปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง
4. ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล

องค์การบริหารส่วนตำบล มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบล ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม และมีบทบัญญัติที่กำหนดไว้ในกฎหมาย โดยบัญญัติหน้าที่ที่ อบต. จะต้องทำ ดังนี้

1. จัดให้มีและบำรุงรักษาทางน้ำและทางบก
2. รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล
3. ป้องกันโรคและระงับโรคติดต่อ
4. ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
5. ส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
6. ส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการ
7. คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
8. บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
9. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ทางราชการมอบหมาย

นอกจากนี้กฎหมายยังกำหนดให้ อบต. ที่มีความสามารถ มีศักยภาพเพียงพอ อาจจัดทำกิจการในเขต อบต. อีก จำนวน 13 ข้อ ดังนี้

1. ให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค และการเกษตร
2. ให้มีและบำรุงการไฟฟ้าหรือแสงสว่างโดยวิธีอื่น
3. ให้มีและบำรุงรักษาทางระบายน้ำ
4. ให้มีและบำรุงสถานที่ประชุม การกีฬา การพักผ่อนหย่อนใจและสวนสาธารณะ
5. ให้มีและส่งเสริมกลุ่มเกษตรและกิจการสหกรณ์
6. ส่งเสริมให้มีอุตสาหกรรมในครอบครัว
7. บำรุงและส่งเสริมการประกอบอาชีพของราษฎร
8. การคุ้มครองดูแลและรักษาทรัพย์สินอันเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน
9. หาผลประโยชน์จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
10. ให้มีตลาด ท่าเทียบเรือ และท่าข้าม
11. กิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์
12. การท่องเที่ยว
13. การผังเมือง

รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.)

องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีรายได้ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ตาม พ.ร.บ. สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2542 ดังต่อไปนี้

1. ภาษีอากรและค่าธรรมเนียม
 - (1) ภาษีบำรุงท้องที่

- (2) ภาษีโรงเรือนและที่ดิน
 - (3) ภาษีป้าย
 - (4) อากรรการฆ่าสัตว์ และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์
 - (5) ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน
 - (6) ภาษีธุรกิจเฉพาะ
 - (7) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการขายสุรา
 - (8) ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตในการเล่นพนัน
 - (9) อากรรรงนกอีแร่น
 - (10) ค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล
 - (11) อากรรประทานบัตรใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมาย ว่าด้วยการ
ประมง
 - (12) ค่าภาคหลวงและค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้
 - (13) ค่าธรรมเนียมและจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน
 - (14) ค่าหลวงภาคปิโตรเลียมตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม
 - (15) ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
 - (16) เงินที่เก็บตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ
 - (17) ภาษีมูลค่าเพิ่ม
 - (18) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่กฎหมายกำหนด
2. เงินอุดหนุนรัฐบาล
3. รายได้จากทรัพย์สินและรายได้อื่นๆ
- (1) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - (2) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - (3) รายได้จากกิจการเกี่ยวกับพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
 - (4) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีคนอุทิศให้
 - (5) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
 - (6) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล
4. เงินกู้ โดยมีหลักเกณฑ์ ดังนี้
- (1) กู้จากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคล
 - (2) การกู้ตาม (1) กระทำได้เมื่อได้รับอนุญาตจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบล
 - (3) การกู้ก็ต้องปฏิบัติตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

ภาพประกอบที่ 2 รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

จะเห็นว่า อบต. มีแหล่งที่มาของรายได้จากหลายๆทาง โดยเฉพาะรายได้ที่มาจากแหล่งรายได้ของตนเอง ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับพื้นที่และทรัพยากรต่างๆในแต่ละ อบต. นั้น เป็นสำคัญ บาง อบต. มีทรัพยากรในพื้นที่มาก ก็จะมีแหล่งที่มาของรายได้มาก บางแห่งมีทรัพยากรในพื้นที่น้อยก็มีแหล่งที่มาของรายได้น้อย การมีรายได้น้อยย่อมส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานกิจการพัฒนาในท้องถิ่น อบต. ตลอดจนการพัฒนาบุคลากร อบต. ไม่มากนักน้อย (โกวิทย์ พวงงาม, 2546)

กล่าวโดยสรุป จากการที่องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนในแต่ละท้องถิ่นมากที่สุดนั้น พ.ศ.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรีของประเทศไทยในปัจจุบัน จึงได้สนับสนุนให้มีโครงการกระจายโครงสร้างพื้นฐานและอินเทอร์เน็ตลงสู่ชุมชนโดยผ่าน อบต. เพื่อให้สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญมาตรา 78 ที่มุ่งเน้นให้รัฐกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเพื่อการพึ่งตนเองและตัดสินใจในกิจการของท้องถิ่นตนเองได้ สามารถพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น ระบบสาธารณสุขและสาธารณสุขการ ตลอดจนทั้งโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศในท้องถิ่นให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกันทั่วประเทศ และเพื่อเป็นการลดความเหลื่อมล้ำและให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงประโยชน์ของเทคโนโลยีของทุกส่วนในสังคมซึ่งเป็นการสนับสนุนให้ชุมชนในระดับรากหญ้าได้รับข้อมูลข่าวสารและการเรียนรู้ต่างๆ เป็นการสร้างโอกาสให้ประชาชนในชุมชนได้ขยายโลกทัศน์ของตนเองให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงของโลก นับเป็นการสร้างสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้เกิดขึ้นในสังคมไทย โดยเรียกโครงการนี้ว่า “โครงการอินเทอร์เน็ตตำบล” ซึ่งผลจากการดำเนินงานโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล จะทำให้ทุกชุมชนในระดับตำบลของประเทศมีเครื่องมือสำหรับใช้ในการปรับพื้นฐานการดำเนินชีวิตให้สามารถดำเนินไปอย่างสอดคล้องและรองรับกับ การดำเนินนโยบายการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปสู่ยุคสังคมอิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Thailand ซึ่งประกอบไปด้วย e-Government, e-Industry, e-Commerce, e-Citizen, และ e-Education ต่อไปในอนาคต

แนวความคิดเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต (Internet)

อินเทอร์เน็ตจัดเป็นรูปแบบของเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information Communications Technology:ICT) ที่เข้ามามีบทบาทสำคัญในยุคของข้อมูลข่าวสารโดยมีการใช้ระบบข้อมูล ข่าวสาร ขัอสสนเทศผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่กระจายไปทั่วโลก ทำให้สามารถมีการสื่อสารแบบทันทีทันใดโดยไม่มีข้อจำกัดทางด้านเวลาและสถานที่ ซึ่งมีรายละเอียดน่าสนใจดังนี้

ความหมายของอินเทอร์เน็ต

ถนอมพร ตันพิพัฒน์ (2539) กล่าวว่า อินเทอร์เน็ต คือ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงคอมพิวเตอร์ (ทั้งที่อยู่ในองค์กรรัฐและเอกชน) ทั่วทุกมุมโลกเข้าด้วยกัน ภายใต้มาตรฐานการเชื่อมโยงคอมพิวเตอร์เพื่อการแลกเปลี่ยนและส่งผ่านข้อมูลตัวเดียวกัน โดยที่คอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกันอยู่นี้ อาจเป็นเครื่องคนละตระกูล(เช่น พีซี แมคอินทอช ยูนิกซ์ ฯลฯ) หรือใช้อุปกรณ์/ซอฟต์แวร์ ที่เกี่ยวกับการเชื่อมต่อเครือข่ายที่แตกต่างกันก็ตาม การทำงานของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น ไม่มีใครหรือองค์กรกลางใดองค์กรหนึ่งที่เป็นเจ้าของ การเข้าเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายทำได้โดยการขอเชื่อมโยงเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ต้องการเป็นส่วนหนึ่งของเครือข่ายเข้ากับเครือข่ายใดเครือข่ายหนึ่งที่เป็นส่วนหนึ่งของอินเทอร์เน็ตอยู่แล้ว นอกจากนี้ผู้ใช้หรือองค์กรใด เมื่อมีเครื่องเชื่อมต่ออยู่กับเครือข่ายแล้ว ก็จะสามารถใช้บริการบนอินเทอร์เน็ตได้ และขณะเดียวกันก็จะมีอำนาจเต็มที่ในการตัดสินใจในการอนุญาตให้ผู้อื่นเข้ามาสืบค้น หรือโอนถ่ายข้อมูลของตนหรือไม่อย่างไร

กิดานันท์ มลิทอง (2540) กล่าวว่า อินเทอร์เน็ต คือ ระบบของการเชื่อมโยงข่ายงานคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่มากครอบคลุมไปทั่วโลก เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้บริการสื่อสารข้อมูล เช่น การบันทึกเข้าระยะไกล การถ่ายโอนแฟ้ม ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ และกลุ่มอภิปราย อินเทอร์เน็ตเป็นวิธีในการเชื่อมโยงข่ายงานคอมพิวเตอร์ที่มีอยู่ซึ่งขยายออกไปอย่างกว้างขวางเพื่อเข้าถึงของแต่ละระบบที่มีส่วนร่วมอยู่

เจนวิทย์ เหลืองอร่าม (2541) กล่าวว่า อินเทอร์เน็ต คือ การรวบรวมคอมพิวเตอร์เครือข่าย (Computer networks) ขนาดใหญ่ซึ่งสามารถสื่อสารระหว่างคอมพิวเตอร์ต่างๆทั่วโลกในลักษณะเครือข่ายของเครือข่าย จะทำให้สามารถครอบคลุมคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในระบบได้ทั่วโลก และเครือข่ายเป็นที่รวบรวมการเชื่อมโยงระหว่างกัน

ณรงค์ สมพงษ์ (2541) อินเทอร์เน็ต คือลักษณะการเชื่อมต่อของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่ประกอบไปด้วยเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั้งใหญ่และเล็กจำนวนมากเข้าด้วยกัน โดยทุกเครือข่ายที่ต่อกันจะต้องอยู่ภายใต้มาตรฐานการเชื่อมต่อ (โพรโตคอล) ที่ถูกสร้างขึ้นมาสำหรับใช้งานบนเครือข่ายแบบนี้โดยเฉพาะที่ชื่อว่า TCP/IP เหมือนกันหมดทุกเครือข่าย ซึ่งจะมีผลทำให้เครือข่ายคอมพิวเตอร์เหล่านั้นสามารถสื่อสารภาษาเดียวกันไม่ได้และทำให้การสื่อสารระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนบุคคลที่เชื่อมต่อเชื่อมในเครือข่ายสามารถส่งผ่านระหว่างกันได้อย่างรวดเร็ว

เสกสรร สายสีต (2542) กล่าวว่า อินเทอร์เน็ต คือ เครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดยักษ์ที่เชื่อมต่อกันทั่วโลกโดยการเชื่อมโยงระหว่างระบบเครือข่ายหรือเน็ตเวิร์กจำนวนมหาศาลทั่วโลกเข้าด้วยกันภายใต้หลักเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน ใช้โพรโตคอลเดียวกัน ซึ่งโพรโตคอลก็คือข้อตกลงที่เป็นสื่อกลางในการสื่อสารของคอมพิวเตอร์ที่ต่อกันเป็นเน็ตเวิร์ก และแต่ละเน็ตเวิร์กก็ต่อกันทั่วโลก ซึ่งจะทำให้ผู้คนสามารถเชื่อมต่อแลกเปลี่ยนข้อมูลถึงกันได้โดยสะดวกรวดเร็ว ไม่ว่าข้อมูลเหล่านั้นจะอยู่ในรูปแบบใดๆ อาจจะเป็นตัวอักษร ข้อความ ภาพทั้งภาพนิ่งและภาพเคลื่อนไหว หรือเสียง

จากทัศนะของนักวิชาการดังกล่าวข้างต้นสามารถสรุปได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ที่สามารถเชื่อมต่อกันได้ทั่วโลกโดยการเชื่อมโยงระหว่างเครือข่ายทั่วโลกเข้าด้วยกันภายใต้หลักเกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน ซึ่งจะทำให้ผู้คนสามารถติดต่อกันได้อย่างไร้พรมแดนไม่ว่าจะอยู่สถานที่ใด เวลาใด ในโลก

ประวัติของอินเทอร์เน็ต (Internet)

อินเทอร์เน็ต (Internet) เป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ซึ่งเริ่มก่อตั้งโดยกระทรวงกลาโหมประเทศสหรัฐอเมริกา อินเทอร์เน็ตในยุคแรกๆ ประมาณปี พ.ศ. 2512 เป็นเพียงการนำคอมพิวเตอร์จำนวนไม่กี่เครื่องมาเชื่อมต่อกันโดยสายส่งสัญญาณเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างเครื่องคอมพิวเตอร์ภารกิจหลักเพื่อใช้ในงานวิจัยทางทหารโดยใช้ชื่อว่า "อาร์ปา" (ARPA : Advanced Research Project Agency) ปี 2515 หลังจากที่เครือข่ายทดลองอาร์ปา ประสบความสำเร็จ ก็ได้มีการปรับปรุงหน่วยงานจากอาร์ปา มาเป็น ดาร์พา (Defence Communication Agency) ในปี 2526 อาร์ปาเน็ตได้แบ่งเป็น 2 เครือข่ายด้านงานวิจัยใช้ชื่อว่าอาร์ปาเน็ตเหมือนเดิม ส่วนเครือข่ายของกองทัพใช้ มิลเน็ต (MILNET : Military Network) ซึ่งมีการเชื่อมต่อโดยใช้โพรโตคอล TCP/IP (Transmission Control Protocol/ Internet Protocol) เป็นครั้งแรก

ในปี 2528 มูลนิธิวิทยาศาสตร์แห่งชาติอเมริกา (NSF) ได้ให้เงินทุนในการสร้างศูนย์ซูเปอร์คอมพิวเตอร์ 6 แห่ง และใช้ชื่อว่า NSFNET และพอมาถึงในปี 2533 อาร์ปาเน็ตไม่สามารถที่จะรองรับภาระที่เป็นหลัก (Backbone) ของระบบได้ อาร์ปาเน็ตจึงได้ยุติลง และเปลี่ยนไปใช้ NSFNET และ เครือข่ายอื่นๆ แทนมาจนเป็นเครือข่ายขนาดใหญ่ จนกระทั่งถึงทุกวันนี้ โดยเรียกเครือข่ายว่า อินเทอร์เน็ต โดยเครือข่ายส่วนใหญ่จะอยู่ในอเมริกา และปัจจุบันนี้มีเครือข่ายย่อยมากมายทั่วโลก

อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยเริ่มขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2530 โดยการเชื่อมต่อมินิคอมพิวเตอร์ของมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) ไปยังมหาวิทยาลัยเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย แต่ในครั้งนั้นยังเป็นการเชื่อมต่อโดยผ่านสายโทรศัพท์ ซึ่งสามารถส่งข้อมูลได้ช้าและไม่เป็นการถาวร จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2535 ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) ได้ทำการเชื่อมต่อคอมพิวเตอร์ของสถาบัน และ มหาวิทยาลัย 6 แห่ง ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สถาบันเทคโนโลยีและคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เข้าด้วยกัน เรียกเครือข่ายนี้ว่า "ไทยสาร" เครือข่ายไทยสารเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยมีมหาวิทยาลัยและหน่วยงานราชการเข้ามาเชื่อมต่อกับเครือข่ายนี้เพิ่มขึ้นอีกจำนวนมาก จะเห็นได้ว่า อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยขณะนั้นยังจำกัดอยู่ในวงการศึกษา และการวิจัยเท่านั้น ไม่ได้เป็นเครือข่ายที่ให้บริการในรูปของธุรกิจ แต่ทางสถาบันนั้น ๆ จะเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายเอง ต่อมาในปี พ.ศ. 2537 ความต้องการในการใช้อินเทอร์เน็ตจากภาคเอกชนมีมากขึ้น การสื่อสารแห่งประเทศไทย (กสท) จึงได้ร่วมมือกับบริษัทเอกชน เปิดบริการอินเทอร์เน็ตให้แก่บุคคลผู้สนใจทั่วไปได้สมัครเป็นสมาชิก โดยตั้งขึ้นในรูปแบบของบริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเชิงพาณิชย์ ที่เรียกผู้ให้บริการนั้นว่า ISP (Internet Service Provider) ใน ปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นการทำงาน การทำธุรกิจการค้า หรือแม้กระทั่งทำงานอยู่ที่บ้าน ผู้คนส่วนใหญ่มีความจำเป็นต้องใช้เครื่องคอมพิวเตอร์กันเป็นจำนวนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในองค์กร สถาบันการศึกษา สถานบริการต่างๆ ตลอดจนบริษัทห้างร้าน จะใช้คอมพิวเตอร์เพื่อเชื่อมต่อเข้ากับอินเทอร์เน็ต เราจะพบว่าชื่อของเว็บไซต์ต่างๆ จะปรากฏให้เห็นจนชินตาตามสื่อต่างๆ เช่น รายการโทรทัศน์ รายการวิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสาร และตามสื่อโฆษณามากมาย

อินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตประจำวัน เป็นเครื่องมือในการประกอบธุรกิจ แม้กระทั่งกลายเป็นสื่อที่จำเป็นของภาครัฐในการประชาสัมพันธ์ เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารออกไปสู่สังคมภายนอกให้ได้รับทราบ นี่คือนิยามแห่งความเป็นจริงของสังคมโลกที่ไม่สามารถจะปฏิเสธได้ หากจะกล่าวถึงอินเทอร์เน็ต ก็คงจะต้องกล่าวถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ (Network) ควบคู่กันไป ด้วยเหตุที่เครือข่ายคอมพิวเตอร์จะรวมเอาเครื่องคอมพิวเตอร์หลายๆ เครื่องเชื่อมต่อเข้าด้วยกันผ่านทางระบบการสื่อสาร (communications) เช่น ทางสายเคเบิล สายโทรศัพท์ โมเด็ม และดาวเทียม เป็นต้น เครือข่ายที่ใหญ่ที่สุดของโลก เราเรียกว่า "อินเทอร์เน็ต" (internet) ซึ่งจะรวมเอาเครือข่ายต่างๆ

จำนวนมหาศาลที่มีอยู่ทั่วโลกมาเชื่อมต่อ (links) เข้าเป็นเครือข่ายเดียวกัน โดยแต่ละเครือข่ายจะจัดกลุ่มของข้อมูลกันเองเพื่อสะดวกต่อการที่จะเข้าไปสืบค้นข้อมูลได้อย่างสะดวก รวดเร็ว ระบบเครือข่ายจำนวนมากรวมเป็นเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งมักนิยมเรียกสั้นๆ ว่า "เน็ต" (Net) อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อสาธารณะที่ทุกคนมีสิทธิบริโภคอย่างเท่าเทียมกันไม่มีผู้ใดเป็นเจ้าของ โดยแต่ละองค์กรหรือหน่วยงานก็จะรับผิดชอบดูแลในส่วนของตนที่เกี่ยวข้อง มีผู้ใช้อินเทอร์เน็ตมากกว่า 100 ล้านคนทั่วโลกที่เข้ามาเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตและใช้บริการด้วยเหตุผลและความต้องการที่ต่างๆ กัน

การใช้งานในอินเทอร์เน็ต

เราสามารถใช้งานในอินเทอร์เน็ตได้หลายประเภทดังนี้

1. เวิลด์ไวด์เว็บ (WWW) เวิลด์ไวด์เว็บ หรือเครือข่ายใยแมงมุม เหตุที่เรียกชื่อนี้เพราะว่าเป็นลักษณะของการเชื่อมโยงข้อมูล จากที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเรื่อยๆ เวิลด์ไวด์เว็บ เป็นบริการที่ได้รับความนิยมมากที่สุด ในการเรียกดูเว็บไซต์ต้องอาศัยโปรแกรมเว็บเบราว์เซอร์ (web browser) ในการดูข้อมูล เว็บเบราว์เซอร์ที่ได้รับความนิยมใช้ในปัจจุบัน เช่น โปรแกรม Internet Explorer (IE), Netscape Navigator

2. จุดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Mail) ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (Electronics Mail : E-Mail) หรือที่เรียกกันสั้น ๆ ว่า "อีเมล" เป็นการรับส่งข้อความผ่านข่ายงานคอมพิวเตอร์ ผู้ใช้สามารถส่งข้อความจากข่ายงานที่ตนใช้อยู่ไปยังผู้รับอื่น ๆ ในข่ายงานเดียวกัน หรือข้ามข่ายงานอื่นในอินเทอร์เน็ตได้ทั่วโลกในทันที นอกจากข้อความที่เป็นตัวอักษรแล้ว ยังสามารถส่งแฟ้มภาพ และเสียงร่วมไปด้วยเพื่อให้ผู้รับได้อ่านทั้งตัวอักษร รูปภาพนิ่ง ภาพเคลื่อนไหว รวมทั้งเสียงพูด หรือเสียงเพลงประกอบด้วย (กิดานันท์ มลิทอง, 2540)

3. บริการโอนย้ายไฟล์ (File Transfer Protocol) เป็นบริการที่เกี่ยวข้องกับการโอนย้ายไฟล์ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต การโอนย้ายไฟล์สามารถแบ่งได้ดังนี้ คือ (1) การดาวน์โหลดไฟล์ (Download File) การดาวน์โหลดไฟล์ คือ การรับข้อมูลเข้ามายังเครื่องคอมพิวเตอร์ของผู้ใช้ใน ปัจจุบันมีหลายเว็บไซต์ที่จัดให้มีการดาวน์โหลดโปรแกรมได้ฟรีเช่น www.download.com (2) การอัปโหลดไฟล์ (Upload File) การอัปโหลดไฟล์คือการนำไฟล์ข้อมูลจากเครื่องของผู้ใช้ไปเก็บไว้ในเครื่องที่ให้บริการ (Server) ผ่านระบบอินเทอร์เน็ต เช่น กรณีที่ทำการสร้างเว็บไซต์ จะมีการอัปโหลดไฟล์ไปเก็บไว้ในเครื่องบริการเว็บไซต์ (Web server) ที่เราขอใช้บริการพื้นที่ (web server) โปรแกรมที่ช่วยในการอัปโหลดไฟล์เช่น FTP Commander

4. บริการสนทนาบนอินเทอร์เน็ต (Instant Message) การสนทนาบน อินเทอร์เน็ตคือการส่งข้อความถึงกันโดยทันทีทันใด นอกจากนี้ยังสามารถส่งสัญลักษณ์ต่างๆ อาทิ รูปภาพ ไฟล์ข้อมูล

ได้ด้วย การสนทนาบนอินเทอร์เน็ตเป็นโปรแกรมที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบันโปรแกรมประเภทนี้ เช่น โปรแกรม ICQ (I seek you) MSN Messenger, Yahoo Messenger เป็นต้น

5. บริการค้นหาข้อมูลบนอินเทอร์เน็ต (1) Web directory คือ การค้นหาโดยการเลือก Directory ที่จัดเตรียมและแยกหมวดหมู่ไว้ให้เรียบร้อยแล้ว website ที่ให้บริการ web directory เช่น www.yahoo.com, www.sanook.com (2) Search Engine คือ การค้นหาข้อมูลโดยใช้โปรแกรม Search โดยการเอาคำที่เราต้องการค้นหาไปเทียบกับเว็บไซต์ต่างๆ ว่ามีเว็บไซต์ใดบ้างที่มีคำที่เราต้องการค้นหา website ที่ให้บริการ search engine เช่น www.yahoo.com, www.sanook.com, www.google.co.th, www.sansarn.com (3) Metasearch คือ การค้นหาข้อมูลแบบ Search engine แต่จะทำการส่งคำที่ต้องการไปค้นหาในเว็บไซต์ที่ให้บริการสืบค้นข้อมูลอื่นๆ อีก ถ้าข้อมูลที่ได้มีซ้ำกัน ก็จะแสดงเพียงรายการเดียว เว็บไซต์ที่ให้บริการ Metasearch เช่น www.search.com, www.thaifind.com

6. บริการกระดานข่าวหรือ เว็บบอร์ด (Web board) เว็บบอร์ด เป็นศูนย์กลางในการแสดงความคิดเห็น มีการตั้งกระทู้ ถาม-ตอบ ในหัวข้อที่สนใจ เว็บบอร์ดของไทยที่เป็นที่นิยมและมีคนเข้าไปแสดงความคิดเห็นมากมาย คือ เว็บบอร์ดของพันทิพย์ (www.pantip.com)

7. ห้องสนทนา (Chat Room) ห้องสนทนา คือ การสนทนาออนไลน์อีกประเภทหนึ่ง ที่มีการส่งข้อความสั้นๆ ถึงกัน การเข้าไปสนทนาจำเป็นต้องเข้าไปในเว็บไซต์ที่ให้บริการห้องสนทนาเช่น www.sanook.com, www.pantip.com

อินเทอร์เน็ตในการศึกษา

กิดานันท์ มลิทอง (2540) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันเราสามารถนำอินเทอร์เน็ตมาใช้ในการศึกษาได้หลากหลายรูปแบบ เช่น

1. การค้นหา อินเทอร์เน็ตเป็นแหล่งสืบค้นข้อมูลที่สามารถหาได้จากแม่ข่ายต่างๆ ทั่วโลก และยังสามารถติดต่อกับห้องสมุดต่างๆ เพื่อค้นรายชื่อหาหนังสือได้อย่างง่ายดาย

2. การเรียนรู้และติดต่อสื่อสาร ปัจจุบันผู้เรียนและผู้สอนสามารถใช้อินเทอร์เน็ตในการจัดการเรียนการสอนและติดต่อถึงกันโดยผู้สอนเสนอเนื้อหาบทเรียนผ่านโปรแกรมยิวอิเล็คทรอนิกส์ ซึ่งผู้เรียนสามารถเปิดอ่านเรื่องราวและภาพประกอบที่เสนอในบทเรียน นอกจากนี้ผู้เรียนยังสามารถติดต่อสื่อสารกันเองเพื่อรวมกลุ่มสนทนา อภิปราย หรือติดต่อถึงกันผ่านกระดานข่าวได้

3. การศึกษาทางไกล การสามารถกระจายโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนในชนบทหรือผู้ด้อยโอกาสทางสังคม เช่น คนพิการ ซึ่งการศึกษาทางไกลผ่านอินเทอร์เน็ตต้องมีการนัดหมายเวลาล่วงหน้าเพื่อให้ผู้เรียนอยู่พร้อมกันและเรียนจากผู้สอนผ่านสถาบันการศึกษาต่างๆ

4. การเรียนการสอนอินเทอร์เน็ต เป็นการฝึกอบรมเพื่อให้ผู้ใช้คอมพิวเตอร์สามารถใช้โปรแกรมต่างๆเพื่อทำงานในอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การค้นข้อมูลโดยใช้อาร์คี การใช้ประโยชน์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

5. การประยุกต์ใช้อินเทอร์เน็ต เป็นการใช้อินเทอร์เน็ตในกิจกรรมการเรียนการสอนในระดับโรงเรียนและมหาวิทยาลัย เช่น การจัดตั้งโครงการร่วมมือระหว่างสถาบันการศึกษาเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลหรือการสอนวิชาต่างๆร่วมกัน และเชื่อมต่อกับข่ายงานทั่วโลก โดยเรียกว่า โรงเรียนบนเว็บ หรือในประเทศไทยก็มีโครงการ School Net

โครงการอินเทอร์เน็ตตำบล

ความเป็นมาของโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล

กระแสโลกาภิวัตน์และเศรษฐกิจบนพื้นฐานของความรู้ได้ก่อให้เกิดการแข่งขันในระดับนานาชาติ ประเทศ ทำให้ประเทศต่างๆต้องเร่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไอซีทีเพื่อลดความเหลื่อมล้ำด้านดิจิทัลระหว่างผู้มีสารสนเทศและผู้ไร้สารสนเทศ ผู้มีความรู้และผู้ไม่รู้อันเนื่องมาจากความเจริญของไอซีที ทั้งจากความเหลื่อมล้ำของช่องทางการสื่อสาร การแพร่กระจายข้อมูลสารสนเทศและการผลิตองค์ความรู้ เพื่อให้ประชากรในประเทศสามารถเข้าถึงและใช้อินเทอร์เน็ตได้อย่างถ้วนทั่ว ทั้งนี้เพราะการพัฒนาประชากรด้วยการก่อให้เกิดการเรียนรู้ย่อมเป็นการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนเหนือสิ่งใด (กิดานันท์ มลิทอง, 2548) อีกทั้งรัฐบาลต้องการพัฒนาประเทศให้ก้าวไปสู่สังคมอิเล็กทรอนิกส์ หรือ e-Thailand ตามกลยุทธ์ IT 2010 ที่มุ่งพัฒนาประเทศไปสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ โดยได้กำหนดกลยุทธ์การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารไว้ 5 กลุ่ม คือ

1. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านภาครัฐ (e-Government)
2. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านพาณิชย์ (e-Commerce)
3. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านอุตสาหกรรม (e-Industry)
4. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านการศึกษา (e-Education)
5. เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการพัฒนาด้านสังคม (e-Society)

โครงการอินเทอร์เน็ตตำบลเป็นหนึ่งในนโยบายของรัฐในการพัฒนาด้านสังคม (e-Society) ที่ต้องการกระจายโครงสร้างพื้นฐานไปยังชุมชนในระดับตำบลทั่วประเทศเพื่อให้เกิดความเสมอภาคในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารระหว่างชุมชนเมืองและชุมชนชนบท อีกทั้งยังเป็นการสนองนโยบายของรัฐบาลในการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) โดยการนำเอาเทคโนโลยีสารสนเทศ เข้ามาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบการและเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่น่าสนใจของทุกตำบล อาทิ ข้อมูลด้านโครงสร้าง พื้นฐาน การเมืองการปกครอง การบริหาร

ตลอดจนข้อมูลด้านการประกอบธุรกิจการค้า สถานที่ท่องเที่ยว ฯลฯ ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) กับองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐ และเอกชนซึ่งกรมการปกครองได้คัดเลือก อบต.บางกะดี อ.เมือง จ.ปทุมธานี เป็นสถานที่ทำพิธีเปิดโครงการอินเทอร์เน็ตตำบลเมื่อ วันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2544 เนื่องจากเป็น อบต.ที่มีความความพร้อมและสมบูรณ์แบบมากกว่า อบต. อื่นๆ และจัดเป็นตำบลนำร่องก่อนจะเปิดโครงการอินเทอร์เน็ตตำบลของปี 2544 ทั้งนี้ อบต.นำร่องโครงการอินเทอร์เน็ตตำบลมีทั้งหมด 10 แห่งจาก 9 ภาค ดังนี้

1. อบต.ศาลากลาง	อำเภอบางกรวย	จังหวัดนนทบุรี
2. อบต.บางพระ	อำเภอศรีราชา	จังหวัดชลบุรี
3. อบต.ขามใหญ่	อำเภอเมือง	จังหวัดอุบลราชธานี
4. อบต.ท่าพระ	อำเภอเมือง	จังหวัดขอนแก่น
5. อบต.หนองป่าครั่ง	อำเภอเมือง	จังหวัดเชียงใหม่
6. อบต.หนองจ้อม	อำเภอสันทราย	จังหวัดเชียงใหม่
7. อบต.แม่ปะ	อำเภอแม่สอด	จังหวัดตาก
8. อบต.คอนทราย	อำเภอโพธาราม	จังหวัดราชบุรี
9. อบต. วิชิต	อำเภอเมือง	จังหวัดภูเก็ต
10. อบต. สะเตงนอก	อำเภอเมือง	จังหวัดยะลา

เป้าหมายการจัดทำโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล

1. ประชาชนจะต้องเรียนรู้ได้มากขึ้น

- 1.1 อินเทอร์เน็ต อีเมล การเรียกใช้ข้อมูล
- 1.2 เรียนรู้ด้วยตนเองในสาขาต่างๆ
- 1.3 ศูนย์การเรียนรู้ ณ อบต.

2. การบริการและรับข้อมูลข่าวสารของประชาชนต้องดีขึ้น

- 2.1 การรับรู้ข่าวสารประจำวันที่สำคัญ
- 2.2 การค้นหาข้อมูลเพื่อการดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพ
- 2.3 การรับส่งข่าวสาร
- 2.4 การเสนอแนะและร้องเรียน
- 2.5 การตรวจคัด รับรองรายการทะเบียนและบริการรับแจ้งทางการทะเบียน
- 2.6 การตรวจสอบสิทธิและการใช้สิทธิเลือกตั้ง
- 2.7 การขอรับบริการภาครัฐสาขาอื่นๆ

3.การบริหารงานของรัฐต้องมีประสิทธิภาพมากขึ้น

- 3.1 การติดต่อสื่อสารและสั่งการระหว่างส่วนภูมิภาคท้องถิ่นอื่นๆและ อบต.
- 3.2 มีข้อมูลเพื่อใช้บริหารงานทุกระดับ
- 3.3 มีระบบควบคุมติดตามและบริหารงานทุกระดับ
- 3.4 ประหยัดค่าใช้จ่ายในการบริหารงานภาครัฐ

4.ประชาชนจะต้องมีโอกาสเพิ่มรายได้มากขึ้น

- 4.1 การโฆษณาสินค้าบริการและแหล่งท่องเที่ยว
- 4.2 การมีข้อมูลเพื่อใช้ในการวางแผนประกอบอาชีพ
- 4.3 การจัดทำ E-Commerce ผ่านกลไกที่เหมาะสม

การดำเนินงาน

กระทรวงมหาดไทยได้จัดซื้อและส่งมอบเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลจำนวน 6,744 แห่งและเทศบาลตำบลที่ยกฐานะมาจากสุขาภิบาลจำนวน 980 แห่ง โดยแบ่งการดำเนินงานออกเป็น 3 ระยะ คือ ระยะที่ 1 (ปี 2544) จำนวน 1,000 แห่ง ระยะที่ 2 (ปี 2545) จำนวน 3,000 แห่ง และระยะที่ 3 (ปี 2546) จำนวน 3,724 แห่ง ทั้งนี้บริษัท ทศท. คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) เป็นผู้รับผิดชอบในการวางระบบการเชื่อมต่อเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของโครงการอินเทอร์เน็ตตำบลทั้ง 3 ระยะ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น,2547,[online] แหล่งที่มา: <http://www.thailocaladmin.go.th>) [2 สิงหาคม 2547]

ในปีงบประมาณ 2544 โครงการอินเทอร์เน็ตตำบลอยู่ในความรับผิดชอบของกรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย แต่ต่อมาได้มีการมอบหมายให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นซึ่งเป็นหน่วยงานที่ตั้งขึ้นใหม่รับผิดชอบโครงการฯ นับตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 เป็นต้นมา

เมื่อครั้งที่กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทยรับผิดชอบโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล กรมการปกครองได้มีการบันทึกข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งประกอบด้วยข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและข้อมูลเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น สถานที่ท่องเที่ยว สินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ โดยกระจายฐานข้อมูลและ server ไว้ที่ศูนย์ประมวลผลข้อมูลภาคทั่วประเทศ 9 ภาค ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลสามารถบันทึก ปรับปรุง แก้ไข ข้อมูลของตนเองได้ตลอดเวลา โดยศูนย์ประมวลผลข้อมูลภาคจะมีหน้าที่คอยกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ของตนเองในการใช้งานอินเทอร์เน็ตตำบลให้เกิดประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งข้อมูลที่ส่งมาจากฐานข้อมูลทั้ง 9 ภาค ซึ่งศูนย์ประมวลผลการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย มีทั้งหมด 10 ศูนย์ภาค ดังนี้

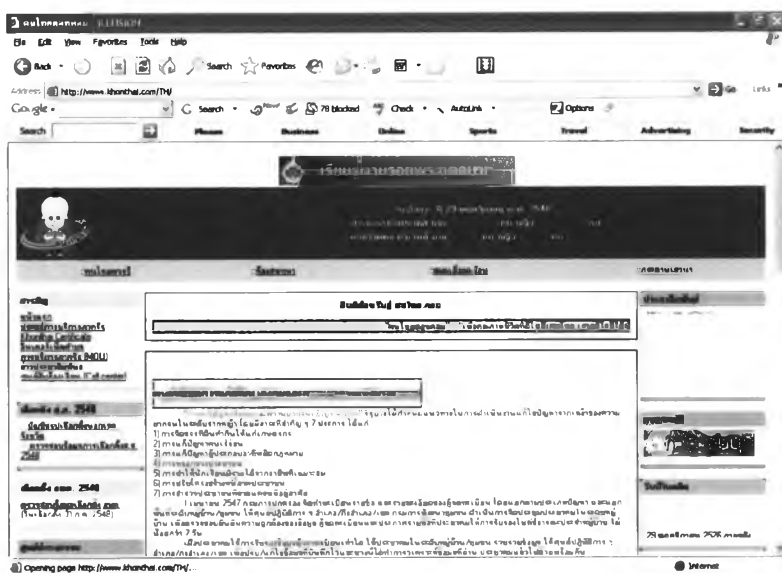
1. ศูนย์ควบคุมระบบกลาง ตั้งอยู่ที่สำนักบริหารการทะเบียน กรุงเทพฯ
2. ศูนย์ประมวลผลการทะเบียนภาค 2 ตั้งอยู่จังหวัด ชลบุรี
3. ศูนย์ประมวลผลการทะเบียนภาค 3 ตั้งอยู่จังหวัด นครราชสีมา
4. ศูนย์ประมวลผลการทะเบียนภาค 4 ตั้งอยู่จังหวัด อุดรธานี
5. ศูนย์ประมวลผลการทะเบียนภาค 5 ตั้งอยู่จังหวัด เชียงใหม่
6. ศูนย์ประมวลผลการทะเบียนภาค 6 ตั้งอยู่จังหวัด พิษณุโลก
7. ศูนย์ประมวลผลการทะเบียนภาค 7 ตั้งอยู่จังหวัด นครปฐม
8. ศูนย์ประมวลผลการทะเบียนภาค 8 ตั้งอยู่จังหวัด สุราษฎร์ธานี
9. ศูนย์ประมวลผลการทะเบียนภาค 9 ตั้งอยู่จังหวัด สงขลา

เมื่อข้อมูลจากทั้ง 9 ภาคมารวมกันจะเป็นข้อมูลกลาง โดยสามารถเรียกดูผ่านเว็บไซต์ของกรมการปกครอง คือ <http://www.khonthai.com> ซึ่งเป็นเว็บไซต์ที่ให้บริการข่าวสารข้อมูลและบริการขั้นพื้นฐานของหน่วยงานภาครัฐและข้อมูลเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลทั่วประเทศ ตลอดจนแผนงาน/โครงการสินค้าและผลิตภัณฑ์ของตำบล และสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญในพื้นที่และชาวประชาสัมพันธ์อื่นๆขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้นๆ นอกจากนี้ประชาชนยังสามารถสืบค้นข้อมูลจากเว็บไซต์ไทยตำบลดอทคอม <http://www.thaitambon.com> ที่รวบรวมข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของแต่ละตำบล อาทิ ข้อมูลเกี่ยวกับการคมนาคมในตำบลนั้นๆ ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารและข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนและกลุ่มประชาชน ข้อมูลเกี่ยวกับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมของแต่ละตำบล ข้อมูลเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ที่น่าสนใจและมีชื่อเสียงของตำบลนั้นๆ รวมไปถึงข้อมูลทางด้านการเกษตร ข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและที่พัก อาทิ โรงแรม ร้านอาหารและที่พัก เป็นต้น ซึ่งเว็บไซต์ไทยตำบลดอทคอมนั้นจะเป็นตัวช่วยผลักดัน โครงการ “ 1 ผลิตภัณฑ์ 1 ตำบล” (OTOP) ให้เป็นรูปธรรมมากขึ้น โดยจะเป็นเว็บไซต์ที่ใช้เป็นช่องทางการตลาดของประชาชนในท้องถิ่น หรือที่เรียกว่ารูปแบบของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-Commerce) เว็บไซต์ไทยตำบลดอทคอมนั้นปัจจุบันมีการดำเนินการร่วมกันระหว่างกรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทยและทีมงานไทยตำบลดอทคอม

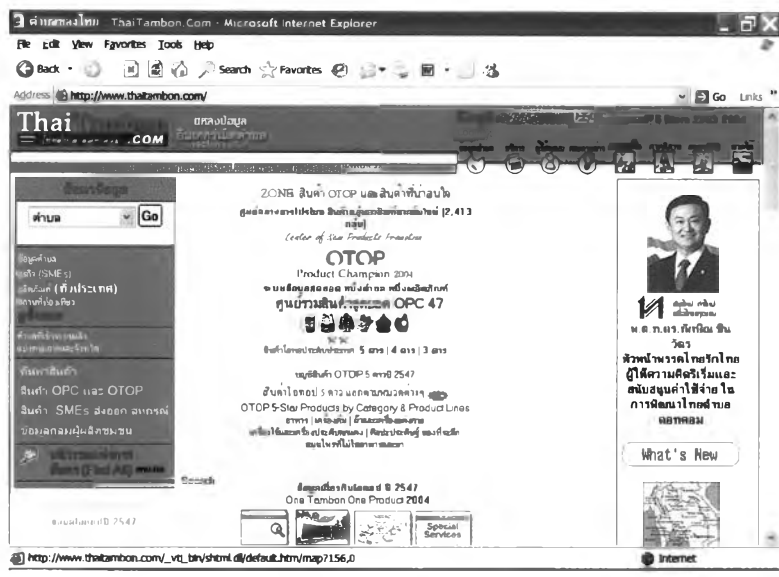
เมื่อกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่นได้เข้ามารับผิดชอบโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2546 นั้น ทางกรมส่งเสริมการปกครองก็ได้มีการดำเนินการบันทึกข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและข้อมูลเฉพาะขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นผ่านเว็บไซต์ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น www.doe.go.th และเว็บไซต์ดังกล่าวนี้ยังได้ใช้เป็นช่องทางในด้านการบริหารจัดการและการปฏิบัติงาน ตลอดจนการบริการประชาชน ซึ่งมีการ

เผยแพร่ ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารงานท้องถิ่นในด้านต่างๆ อาทิเช่น หนังสือราชการ ข่าวประชาสัมพันธ์ เป็นต้น ทั้งยังเป็นช่องทางในการสื่อสารระหว่างกรมฯกับหน่วยงานของกรมฯ ในพื้นที่ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรของท้องถิ่นต้องพัฒนาตนเองเพื่อให้สามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ เนื่องจากเมื่อมีการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้ในการปฏิบัติราชการ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงมีความจำเป็นต้องสนับสนุนและส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่อง และนอกจากนั้นเว็บไซต์ <http://www.thailocaladmin.go.th> ยังเป็นช่องทางในการแสดงความคิดเห็นของประชาชนเพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในหน่วยงานทั้งในระดับท้องถิ่น และในระดับกรม และยังสามารถเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์ไทยตำบลคอทคอมอีกด้วย

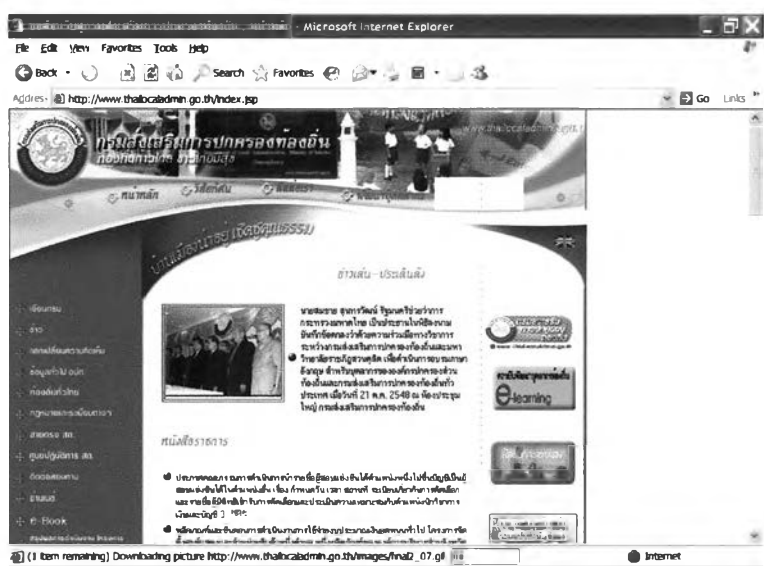
ภาพประกอบที่ 3 <http://www.khonthai.com>

ภาพประกอบที่ 4 <http://www.thaitambon.com>

ภาพประกอบที่ 5 <http://www.thailocaladmin.go.th>

โดยสรุปโครงการอินเทอร์เน็ตตำบลหนึ่งในโครงการของรัฐบาลที่เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการเสริมสร้างศักยภาพของตนเองในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านอาชีพ ด้านการศึกษา ด้านการสื่อสาร รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชนเองให้ดีขึ้น นอกจากโครงการอินเทอร์เน็ตตำบลซึ่งปัจจุบันมีโครงการหลายโครงการที่พยายามส่งเสริมให้ชุมชนได้ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของชุมชน เช่น โครงการนำร่องศูนย์สารสนเทศชุมชนในประเทศไทย ซึ่งมีจุดประสงค์ที่เน้นการเปิดช่องทางการเข้าถึงและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (access) และมีเป้าหมายระยะยาวเรื่องพหุขยอิเล็กทรอนิกส์ในชุมชน ซึ่งโครงการนี้

ดำเนินการโดย ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (เนคเทค) ร่วมกับชุมชน ได้ศึกษา และพัฒนารูปแบบการใช้ไอทีในชุมชน รูปแบบที่เหมาะสมในการจัดตั้งศูนย์สารสนเทศชุมชน ผสมผสานภูมิปัญญาท้องถิ่นกับภูมิปัญญาสากล รูปแบบการดำเนินการด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งมีโครงการในแนวทางของศูนย์สารสนเทศชุมชน (Telecentre) ในลักษณะใกล้เคียงกันหลายหน่วยงาน เช่น สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน บ้านนอกดอตคอม ฯลฯ เป็นต้น

ภาพประกอบที่ 6 ตัวอย่างลักษณะการให้บริการในศูนย์สารสนเทศชุมชน (Telecentre)

ที่มา: <http://ssnet.doae.go.th/ssnet2/eextension/2.e-Government/>

[2.e-Commerce_files/rae.htm#slide0002.htm](http://ssnet.doae.go.th/ssnet2/eextension/2.e-Commerce_files/rae.htm#slide0002.htm)

โครงการอินเทอร์เน็ตตำบลจึงเป็นโอกาสของชุมชนในการเข้าถึงเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งควรมีการพัฒนารูปแบบการให้บริการอินเทอร์เน็ตตำบลให้สามารถเป็นศูนย์การเรียนรู้ที่เอื้อประโยชน์ทางการศึกษา โดยส่งเสริมให้ชุมชนสามารถประยุกต์ความรู้เพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตจากเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะเป็นการสร้างสังคมไทยเป็นสังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ที่มีการเอื้ออาทรและแบ่งปัน อันเป็นเป้าหมายหลักในการพัฒนาประเทศต่อไป

แนวคิดการศึกษานอกโรงเรียน

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนมีปรัชญาในการจัดการศึกษานอกโรงเรียนซึ่งใช้ปรัชญาต่างๆ ผสมผสานกันโดยมีปรัชญาของการจัดการศึกษาตลอดชีวิตเป็นหลัก และมีปรัชญาในกลุ่มเสรีนิยม มนุษยนิยม พฤติกรรมนิยม ฯลฯ มาประกอบ คือบุคคลทุกคนมีพื้นฐานที่แตกต่างกัน มีความต้องการ และเป้าหมายในชีวิตที่หลากหลาย ถ้าบุคคลบรรลุตามเป้าหมายของตนเองก็จะมีความสุข การที่จะทำ ให้บุคคลมีความสุขได้ต้องคำนึงถึงตนเอง สังคม และสิ่งแวดล้อม สามารถปรับตัวให้ผสมกลมกลืนได้ก็ จะต้องรู้ปัญหาอย่ามีเหตุผล กระบวนการในการศึกษาหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตจะทำให้ บุคคลต่างๆมีความรู้และความเข้าใจในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข ความรู้ที่แต่ละบุคคลจะได้เรียนรู้ มิได้อยู่ในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเท่านั้น แต่จากการเผชิญกับสภาพความเป็นจริงของชีวิต เผชิญกับสภาพแวดล้อมตามธรรมชาติ การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นที่บ้าน ชุมชน ไร่นา จากพ่อแม่ พี่น้อง บรรพบุรุษ หรือผู้อื่นๆที่เรามีโอกาสได้รับฟัง มีโอกาสได้พูดคุยสนทนาก็ได้ การศึกษาควรเกิดได้ตลอดเวลาและทุกสถานที่ ไม่ควรเป็นกิจกรรมที่จัดแยกต่างหากจากการดำเนินชีวิต ปรัชญาในการจัดการ การศึกษานอกโรงเรียนเป็นการพัฒนาความเจริญของบุคคลในด้านสติปัญญา อารมณ์ สังคม จริยธรรม มุ่งให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และมีการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของ ตนเอง พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศ (ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา,2547)

การศึกษานอกโรงเรียนมีหลักอยู่ 4 ประการ คือ

1. ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

การศึกษานอกโรงเรียนเป็นการจัดบริการทางการศึกษาเพื่อให้โอกาสแก่ผู้ที่พลาดโอกาส ทางการศึกษา และผู้ด้อยโอกาสโดยไม่มีข้อจำกัดทางเพศ วัย พื้นฐานการศึกษา อาชีพ ความสนใจ ฐานะทางเศรษฐกิจ ความห่างไกล ฯลฯ ให้มีโอกาสได้รับการศึกษาอย่างเท่าเทียม

2. การกระจายโอกาสทางการศึกษา

การศึกษานอกโรงเรียนจะต้องใช้วิธีการต่างๆเพื่อกระจายโอกาสทางการศึกษาไปสู่กลุ่ม เป้าหมายให้ครอบคลุมทั่วถึง ไม่ว่าจะอยู่ในเมืองหรืออยู่ในชนบทห่างไกล

3. ส่งเสริมการศึกษาที่เป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิต

การจัดการศึกษานอกโรงเรียนต้องส่งเสริมให้มีกิจกรรมที่ต่อเนื่อง เมื่อผู้เรียนมีความพร้อม เมื่อใดก็สามารถศึกษาหาความรู้ได้ตลอดเวลา สามารถศึกษาหาความรู้ได้ทุกช่วงชีวิต

4. ความยืดหยุ่นในกฎเกณฑ์และระเบียบต่างๆ

การศึกษานอกโรงเรียนจะต้องไม่เคร่งครัดในระบบกฎเกณฑ์ต่างๆเหมือนการศึกษาใน ระบบโรงเรียน เช่น ไม่มีกฎเกณฑ์ในเรื่องอายุของผู้เรียน ไม่มีกฎเกณฑ์ในเรื่องพื้นฐานความรู้ที่ต้องจบ

ระดับใดมาก่อนจึงจะเข้าเรียนได้ ไม่เคร่งครัดในเรื่องการเข้าออกจากกิจกรรมการเรียน ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนได้เมื่อมีความพร้อม สามารถออกจากบทเรียนก่อนได้เมื่อเขามีความจำเป็น และสามารถกลับเข้าเรียนได้ใหม่เมื่อพร้อม

ประเภทและกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน

ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนให้แก่กลุ่มเป้าหมายต่างๆทุกกลุ่มที่อยู่นอกระบบโรงเรียนให้ได้รับการศึกษาต่อเนื่องและตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ ซึ่งมีกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนด้านต่างๆ ดังนี้

1. การศึกษาพื้นฐาน

เป็นการจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายที่อยู่นอกระบบโรงเรียน เพื่อให้ได้มีโอกาสในการเรียนรู้ด้วยรูปแบบวิธีการที่เหมาะสม มีสาระที่หลากหลายสอดคล้องกับความต้องการเพื่อให้ผู้เรียนได้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการดำเนินชีวิต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข การจัดการศึกษาพื้นฐานจึงครอบคลุมเนื้อหาตั้งแต่การส่งเสริมการรู้หนังสือ การจัดการศึกษาต่อเนื่อง โดยใช้หลักเกณฑ์และวิธีจัดการศึกษานอกโรงเรียนตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2544 (ประถมศึกษา มัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย)

1. การศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

เป็นการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ ได้แก่ การฝึกทักษะอาชีพ การเข้าสู่อาชีพ และการพัฒนาอาชีพ

2. การศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะชีวิต

เป็นการศึกษาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตในสังคมปัจจุบัน ซึ่งต้องจำแนกเนื้อหาสาระ ทั้งที่เป็นทักษะชีวิตแกนกลางที่ทุกคนในสังคมไทยจะต้องเรียนรู้ เช่น ทักษะชีวิตด้านสุขภาพอนามัย ด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านคุณธรรม จริยธรรม ค่านิยม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ รวมทั้งทักษะชีวิตที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับสังคม วัฒนธรรม ของแต่ละภูมิภาคด้วย

3. การศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมและชุมชน

เป็นการจัดการศึกษาที่มีการบูรณาการความรู้และทักษะ ผู้เรียนสามารถนำความรู้จากการเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคมและชุมชน รูปแบบการเรียนรู้จะมีความหลากหลายและใช้ชุมชนเป็นฐาน เนื้อหาสาระจะเน้นหนักในเรื่องการ

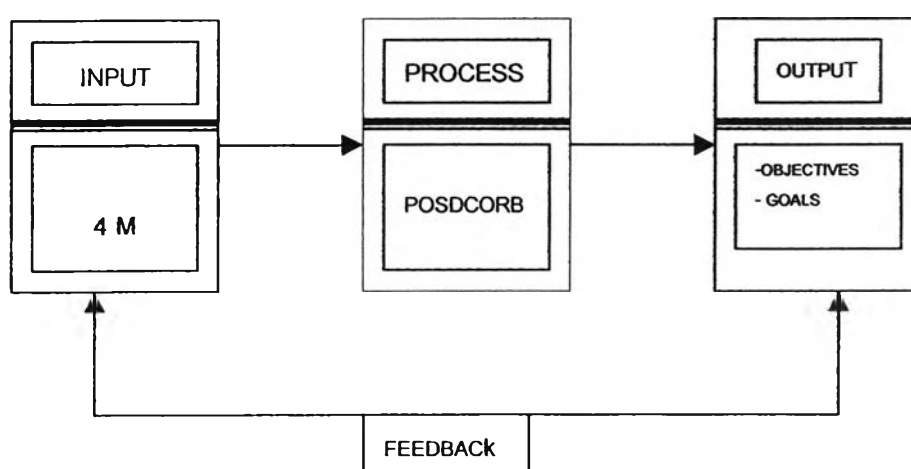
พัฒนาสังคมและชุมชน เช่น สังคมประชาธิปไตย ความสงบสุขในสังคม การพัฒนาที่ยั่งยืน สิ่งแวดล้อม การใช้กิจกรรมกองทุนหมู่บ้านเป็นกลไกของการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมในชุมชน การจัดความรู้ให้ชุมชนโดยใช้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน (ศรช.) เป็นฐานการเรียนรู้ กระบวนการเรียนรู้จะผสมผสานทั้งการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ใช้เวทีประชารัฐ เวทีชาวบ้าน เป็นกลไก ผลักดันกระบวนการเรียนรู้ของคนในชุมชน คือการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และชุมชนที่เข้มแข็งเป็น ปึกแผ่น แก้ปัญหาของตนเองและพึ่งพาตนเองได้

หลักการบริหาร

การบริหารงานต้องอาศัยองค์ประกอบในหลายๆด้าน เป็นการประยุกต์ทั้งศาสตร์และศิลป์เข้าด้วยกัน และเพื่อให้การบริหารงานอินเทอร์เน็ตตำบลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงนำหลักและทฤษฎีการบริหารมาปรับกรอบแนวคิด เพื่อศึกษาความคาดหวังของชุมชนในด้านการบริหารงานอินเทอร์เน็ตตำบล เพื่อให้ได้แนวทางในการนำอินเทอร์เน็ตตำบลมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น ซึ่งได้ศึกษาจากปัจจัยพื้นฐานของการบริหาร ดังนี้

1. บุคลากร (Man)
2. งบประมาณ (Money)
3. วัสดุอุปกรณ์ (Materials)
4. การจัดการ (Management)

ภาพประกอบที่ 7 แสดงกระบวนการบริหารจัดการ

INPUT คือ ทรัพยากรการบริหาร (Management resources ไชยยศ เรื่องสุวรรณ (2526) กล่าวว่า ทรัพยากรในการบริหารหรือที่เรียกว่าปัจจัยพื้นฐานของการบริหาร (4M) มีองค์ประกอบ ดังนี้

1. บุคลากร (Man)
2. งบประมาณ (Money)
3. วัสดุอุปกรณ์ (Materials)
4. การจัดการ (Management)

Gereenwood (1965) กล่าวว่า ทรัพยากรในการบริหารงานควรมีอย่างน้อย 7 ประการ คือ คน (Man) เงิน (Money) วัสดุสิ่งของ (Material) การจัดการ (Management) อำนาจหน้าที่ (Authority) เวลา (Time) และกำลังใจในการทำงาน (Morale)

PROCESS คือ หน้าที่หรือกิจกรรมขั้นพื้นฐานที่ผู้บริหารต้องกระทำ กูลิคและเฮอริค (1973) กล่าวว่า กระบวนการบริหารจะต้องประกอบไปด้วยวิธีการจัดการที่เรียกว่า เรียกว่า "POSDCORB" โดยเห็นว่ากระบวนการจัดการประกอบด้วย การวางแผน (Planning), การจัดองค์การ (Organizing), การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing), การอำนวยการ (Directing), การประสานงาน (Coordinating), การรายงานผล (Reporting) และงบประมาณ (Budgeting)

OUTPUT คือ เป้าหมาย (Goals) หรือ วัตถุประสงค์ (Objectives) ขององค์กรที่นำออกมาจากกระบวนการแปรรูปในขั้นตอนที่สอง

โดยสรุปแล้วในการบริหารงานให้เกิดคุณภาพและบรรลุตามวัตถุประสงค์นั้น ย่อมอาศัยทรัพยากรซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญ 4 ประการ คือ มีบุคลากรเพียงพอและมีคุณภาพ มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอเหมาะสมตามสภาพ ตลอดจนทั้งวิธีการจัดการที่ดี ซึ่งเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญ ก็จะทำให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้ (สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ,2545)

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยด้านการใช้ สภาพปัญหาและการดำเนินงานเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตและเทคโนโลยี

สารสนเทศ

อรวรรณ ปิลาพันธ์โหวาท, พัทนี เขยจรรยา และเมตตา วิวัฒนานุกูล (2536) ศึกษาเรื่อง เทคโนโลยีสารสนเทศและบทบาทในการพัฒนาสังคมไทย พบว่า สภาพการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานราชการไทยนั้น หน่วยงานราชการหลายแห่งมีคอมพิวเตอร์ใช้อย่างเพียงพอ และลักษณะการใช้งานเป็นการใช้งานทั่วไปเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่เป็นการใช้ข้อมูลเพื่องานในหน่วยงาน การเชื่อมโยงระหว่างหน่วยงานมีน้อย ขาดศูนย์รวมข้อมูล ความซ้ำซ้อนในการจัดเก็บข้อมูล และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนั้นให้ผลด้านบวกมากกว่าด้านลบ

สง่า กิ่งเมืองเก่า (2541,บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการจัดการสารสนเทศสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลของจังหวัดขอนแก่น พบว่า

1. สภาพและความต้องการการจัดการสารสนเทศขององค์การบริหารส่วนตำบล มีการจัดการอยู่ในระดับปานกลางไปหาน้อย ควรมีการปรับปรุง คือ การจัดทำมีห้อง หรือศูนย์สารสนเทศ การจัดการระบบการสื่อสาร การรวบรวมความรู้แก่บุคลากร และการกำหนดให้บุคลากรรับผิดชอบด้านสารสนเทศโดยเฉพาะข้อมูลที่จำเป็นสำหรับการจัดการสารสนเทศของ อบต. ที่สำคัญ ได้แก่ ข้อมูลปัญหาสำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบล เส้นทางคมนาคม การประกอบอาชีพ การเกษตร เศรษฐกิจ ข้อมูล จปฐ. และ กชช.2ค. ส่วนปัจจัยสำคัญด้านสารสนเทศต่อการบริหารงาน อบต. ได้แก่ การจัดทำมีการประชุมเรื่องเร่งด่วน การจัดรายงานการประชุม การจัดทำป้ายประชาสัมพันธ์ และการจัดทำคำสั่งผู้รับผิดชอบงานตามแผนงานที่กำหนด

2. แนวทางการจัดการสารสนเทศสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย การกำหนดนโยบายและงบประมาณที่ชัดเจนเกี่ยวกับการจัดการสารสนเทศ การกำหนดให้มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านสารสนเทศและคอมพิวเตอร์ การกำหนดประเภทของข้อมูลที่จำเป็นสำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง และการกำหนดวิธีการจัดการสารสนเทศอย่างเป็นรูปธรรม

เบญจมาศ วัชรโรภาส (2545,บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ในการให้บริการอินเทอร์เน็ตในจังหวัดชลบุรี พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีความพร้อมในการดำเนินงานด้านการให้บริการอินเทอร์เน็ตอยู่ในระดับสูงในภาพรวม คือ มีความพร้อมด้านความรู้ ความพร้อมด้านเจตคติ และความพร้อมด้านสภาพแวดล้อม ทั้งนี้เนื่องจาก องค์การบริหารส่วนตำบลมีรูปแบบการดำเนินงานที่ใช้ปัจจัยพื้นฐานด้านคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

มาก่อน ซึ่งพบว่า ร้อยละ 94.70 ขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการใช้งานคอมพิวเตอร์ และร้อยละ 24 มีการใช้งานด้านอินเทอร์เน็ต ทั้งนี้เนื่องจากผ่านการฝึกอบรมด้านการให้บริการอินเทอร์เน็ตมาก่อน ส่วนปัญหาอุปสรรคในการให้บริการอินเทอร์เน็ตเกิดขึ้นจากความไม่พร้อมของทรัพยากรด้านการบริหารและปัญหาในเชิงเทคนิค รวมถึงความล่าช้าของข้อมูลจากส่วนกลางมาสู่ระดับท้องถิ่น

จิตติมา กาญจนินทุ (2545) ศึกษาเรื่องสื่ออินเทอร์เน็ตกับโครงการพัฒนาธุรกิจชุมชนของบริษัท ยูไนเต็ดคอมมูนิตี้ อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) พบว่า สถานภาพด้านการสื่อสารของธุรกิจชุมชนเป็นแบบเดิมที่เคยเป็นมาในอดีตคืออาศัยสื่อมวลชน โดยเฉพาะหนังสือพิมพ์และใช้สื่อบุคคลเป็นหลักในการหาข่าวสารข้อมูลหรือการติดต่อระหว่างกัน รวมทั้งเป็นผู้ฟังข่าวสารจากทางราชการหรือหน่วยงานองค์กรเอกชนขนาดใหญ่แต่เพียงฝ่ายเดียวโดยไม่มีการโต้กลับหรือแสดงความคิดเห็นสำหรับศักยภาพของอินเทอร์เน็ตในการพัฒนาธุรกิจชุมชนนั้น ถูกใช้อย่างไม่เต็มศักยภาพจริงที่มีอยู่ของอินเทอร์เน็ต เนื่องจากปัจจัยหลายๆด้าน เช่น ทรัพยากรธรรมชาติและสาธารณูปโภค ทรัพยากรมนุษย์ องค์กรสังคม ภาวะผู้นำ การแพร่กระจายตลอดจนเรื่องการฝึกอบรม ศักยภาพของอินเทอร์เน็ตที่ถูกนำมาใช้คือเป็นแหล่งข้อมูลขนาดใหญ่ และเป็นช่องทางการตลาดช่องใหม่ การใช้งานอินเทอร์เน็ตในการประกอบธุรกิจมีเพียงในช่วงแรกเท่านั้น เนื่องจากมีการประชาสัมพันธ์จากหน่วยงานต่างๆ ส่วนระยะหลังแทบจะไม่มีการใช้งานเกิดขึ้นเลย

นุชจรี ชาวแกลง (2546,บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องการค้าดำเนินงานโครงการอินเทอร์เน็ตตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลในความรับผิดชอบของศูนย์ประมวลผลการทะเบียนภาค 2 พบว่า

1. สภาพการค้าดำเนินงาน ผลการวิจัยพบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลมีการดำเนินโครงการอินเทอร์เน็ตตำบลในด้านต่างๆดังนี้ การวางแผนการให้บริการอินเทอร์เน็ตตำบลให้แก่ประชาชน การวางแผนประชาสัมพันธ์เผยแพร่โครงการอินเทอร์เน็ตตำบล การวางแผนจัดกิจกรรมสนับสนุนการใช้งานอินเทอร์เน็ตตำบล และมีการจัดองค์กรสำหรับโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล ส่วนใหญ่ได้รับการตรวจติดตาม ดูแลการปฏิบัติงานบ้างแต่ไม่ทุกเดือน งบประมาณสนับสนุนมาจากรายได้ของตนเอง และองค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีเครื่องคอมพิวเตอร์เพียงเครื่องเดียว มีการพัฒนาบุคลากรโดยการส่งบุคลากรเข้ารับการอบรมให้ความรู้ด้านการใช้งานอินเทอร์เน็ตตำบลตามที่กรมการปกครองแจ้งมาเท่านั้น ตลอดจนบุคลากรไม่เพียงพอต่อภาระงาน

2. ลักษณะการใช้งานอินเทอร์เน็ตตำบล ส่วนใหญ่ใช้งานมากกว่า 6 ครั้งต่อสัปดาห์ ในแต่ละครั้งใช้งาน 1-2 ชั่วโมง ใช้งานในด้านต่างๆอยู่ในระดับปานกลาง โดยใช้เพื่อการสืบค้นข้อมูล

มากที่สุด ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล พบว่า โดยรวมมีระดับปฏิบัติน้อย

3. ปัญหาการใช้งานอินเทอร์เน็ตตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า มีปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ปัญหาบุคลากรเป็นปัญหาอันดับแรก รองลงมา คือ ด้านการใช้งานอินเทอร์เน็ตตำบล

4. ลักษณะการใช้งานอินเทอร์เน็ตตำบลในการปฏิบัติงานของปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล เมื่อพิจารณาจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้สูงและรายได้ต่ำ พบว่า ไม่แตกต่างกัน ส่วนลักษณะการใช้งานอินเทอร์เน็ตตำบลในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล พบว่าแตกต่างกันในด้านการสืบค้นข้อมูล ส่วนการมีส่วนร่วมของประชาชนขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้สูงและรายได้ต่ำพบว่าแตกต่างกันเช่นเดียวกัน โดยองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้สูงมีระดับปฏิบัติมากกว่าองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่ำ ในด้านการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการอินเทอร์เน็ตตำบล และด้านการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการใช้งานอินเทอร์เน็ตตำบล ส่วนปัญหาการใช้งานอินเทอร์เน็ตตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้สูงและรายได้ต่ำ พบว่า แตกต่างกันในการบริหารจัดการ และด้านการใช้งานอินเทอร์เน็ตตำบลในประเด็นการให้บริการต่างๆ

นฤมล กิตติรุจิระกุล (2546) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตตำบลของเจ้าหน้าที่ อบต. ในจังหวัดนนทบุรี พบว่า เจ้าหน้าที่ อบต. ในจังหวัดนนทบุรี มีความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตตำบลอย่างมาก ปัจจัยส่วนบุคคล ในเรื่อง เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่ง และรายได้ ไม่มีความสัมพันธ์กับความต้องการใช้อินเทอร์เน็ตตำบล ส่วนปัจจัยด้านความรู้ความเข้าใจในการใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ความพร้อมของ อบต. มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับความต้องการใช้อินเทอร์เน็ต

งานวิจัยเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลกับงานด้านการศึกษา

วรรณวิไล วรวิภิมชิต (2540) ศึกษาเรื่อง การศึกษาการมีส่วนร่วมของกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียนในภาคกลาง พบว่า กรรมการบริหาร อบต. มีความสนใจเข้าร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน แต่จากความไม่พร้อมขององค์กรและความไม่เข้าใจในวิธีจัดกิจกรรมการศึกษานอกโรงเรียน เนื่องจากการประสานงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอเป็นไปอย่างไม่ต่อเนื่อง ประกอบกับความรู้พื้นฐานของกรรมการบริหาร อบต. ส่วนใหญ่ยังอยู่ในระดับประถมศึกษา วิสัยทัศน์ในการพัฒนา

หมู่บ้านและท้องถิ่นยังมุ่งไปที่การสร้างถนนหนทางและสาธารณูปโภคเท่านั้น ทำให้การมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียนจึงอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการศึกษาออกโรงเรียน ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับกรรมการบริหาร อบต. โดยการส่งเสริมสนับสนุนทางด้านวิชาการ วัสดุ อุปกรณ์ เท่าที่จะสามารถทำได้ ซึ่งปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลสำเร็จในการพัฒนาชนบทระดับหมู่บ้าน ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอ และศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนจังหวัด จึงควรเน้นที่การสร้างสัมพันธ์ที่ดี เพื่อประโยชน์ในการให้ความร่วมมือจากหลายๆฝ่ายเพิ่มมากขึ้น

พงษ์ศักดิ์ ศรีวรกุล (2541:บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลในการดำเนินงานจัดการศึกษาตามแนวปฏิรูปการศึกษา เขตการศึกษา 9 พบว่า อบต. ส่วนใหญ่เข้าใจสภาพปัญหาและแนวทางพัฒนาการศึกษาและยังไม่ได้จัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาโดยตรง แต่จะจัดสรรงบประมาณที่ให้ผลทางอ้อม เช่น การส่งเสริมกีฬาและประเพณี ส่วนในการดำเนินกิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาการศึกษานั้น อบต. ส่วนใหญ่ยังไม่ได้แสดงบทบาทในการสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาการศึกษา แต่ที่ทำส่วนใหญ่เป็นการรณรงค์ให้เยาวชนได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การประชาสัมพันธ์ให้ชาวบ้านเห็นความสำคัญของการศึกษา การปรับปรุงบริเวณโรงเรียน อาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาการเรียนการสอน

สำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตการศึกษา 1 (2540: 56-57) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในกระบวนการจัดและพัฒนาการศึกษาในโรงเรียน เขตการศึกษา 1 พบว่า สมาชิก อบต. ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการจัดและพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในลักษณะของการร่วมเสนอข้อมูลและความคิดเห็นและมีพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในด้านการวางแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลางโดยมีส่วนร่วมในการเสนอแนะการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพ การเร่งเร้าให้ชุมชนส่งบุตรหลานเข้าศึกษาและเสนอแนะให้โรงเรียนปรับปรุงระบบและกระบวนการจัดการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน นอกจากนี้ยังเห็นว่าหน้าที่ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียนจะช่วยลดค่าใช้จ่ายรัฐและการมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษาอย่างจริงจังจะทำให้การศึกษามีคุณภาพมากขึ้น

สมหวัง คันทรธ (2543:70-71) ศึกษาเรื่อง การศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบการให้องค์การบริหารส่วนตำบลเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ พบว่า

1. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในท้องถิ่นพบว่า ส่วนใหญ่ของทุกกลุ่ม คือ กลุ่มเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาในระดับอำเภอ กลุ่มเจ้าหน้าที่และสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล และกลุ่มบริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ต่างเห็นด้วยที่จะให้องค์กรบริหารส่วนตำบลเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาในโรงเรียน 4 ด้าน คือ ด้านกำหนดนโยบายการจัดการศึกษาในท้องถิ่น ด้านการสนับสนุนงบประมาณการจัดการศึกษา ด้านการเป็นที่ปรึกษา/ให้ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาของโรงเรียน และด้านการติดตาม ตรวจสอบมาตรฐานการจัดการศึกษาและผลการจัดการศึกษาของโรงเรียน โดยเห็นว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นผู้แทนประชาชนยอมรับปัญหาและความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นเป็นอย่างดี

2. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาท้องถิ่นพบว่า ส่วนใหญ่ของทุกกลุ่มเห็นว่าปัจจุบันนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีความพร้อม โดยต่างเห็นว่ายังขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจด้านการศึกษา และองค์การบริหารส่วนตำบลยังไม่มีรายได้เพียงพอที่จะไปช่วยเหลือการศึกษามีส่วนร่วมได้อย่างแท้จริงนั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยเงื่อนไขสำคัญ คือ มีรายได้หรือได้รับเงินอุดหนุนมากขึ้น หรือมีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการศึกษาเพียงพอและมีคุณภาพ

ทวิสิทธิ์ ดำรักษ์และคณะ (2542) ศึกษาเรื่อง การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้ องค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า อบต.หลายแห่งเริ่มเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้นแต่ส่วนใหญ่จะเป็นการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เช่น มีส่วนร่วมในศูนย์การเรียนรู้ชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และการฝึกอาชีพ แต่หน่วยงานของรัฐก็ยังมีบทบาทสำคัญทั้งด้านงบประมาณ บุคลากร และวัสดุอุปกรณ์ ส่วนการศึกษาในระบบสมาชิกสภาหรือกรรมการบริหาร อบต. ก็มีส่วนร่วมแต่ยังน้อย เช่น การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการโรงเรียนและจัดทำธรรมนูญโรงเรียน

พัชยา ทับทิม (2543, บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง บทบาทของประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลเกี่ยวกับการดำเนินงานศูนย์การเรียนรู้ชุมชน : กรณีศึกษาศูนย์การเรียนรู้ชุมชนในเขตจังหวัดกำแพงเพชร พบว่า

1. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีบทบาทด้านบริหารงานบุคคล เนื่องจากคัดเลือกครูศูนย์การเรียนรู้ชุมชนหรือกรรมการศูนย์การเรียนรู้ชุมชน เกี่ยวกับการสรรหา ดำเนินการสอบ การบรรจุแต่งตั้งนั้น ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดดำเนินการ

2. ประธานการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบาทด้านแผนงานและโครงการในการจัดทำข้อมูลศูนย์การเรียนรู้ชุมชน จัดทำแผนงาน จัดกิจกรรมและโครงการ

3. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบาทในด้านดูแลงานศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเกี่ยวกับการตรวจเยี่ยม ให้คำปรึกษา แก้ปัญหาอุปสรรคการดำเนินกิจกรรมและโครงการ

4. ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมีบทบาทในด้านบริหารศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์ งานการศึกษาสายสามัญ สายอาชีพ กลุ่มสนใจกิจกรรมและโครงการ จัดหาวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณให้ศูนย์การเรียนรู้ชุมชน

ประภาพรรณ ไชยวงษ์ (2544) ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์บทบาทขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดการศึกษาและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า อบต. ส่วนใหญ่จัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยมากกว่าในระบบ การศึกษาในระบบ จัดระดับก่อนประถมศึกษา การจัดการศึกษานอกระบบที่จัดมากที่สุด คือ จัดอบรมด้านสิ่งแวดล้อม การศึกษาตามอัธยาศัยครอบคลุมการจัดศูนย์กีฬา นันทนาการ และที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน เรื่องที่ดำเนินการส่วนใหญ่ คือ การป้องกันและแก้ไขปัญหานักเรียน และการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนส่งเด็กเข้าเรียน สำหรับการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา อบต. ส่วนใหญ่ร่วมจัดในระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา ทั้ง 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย